

2.07.

[Handwritten signature]

Stan realizacji zadań oświatowych

W GMINIE PIENIEŻNO

w roku szkolnym 2020/2021

Pieniężno, 19 października 2021 rok

CHARAKTERYSTYKA SEKTORA OŚWIATY W GMINIE PIENIĘŻNO

w roku 2020/2021

Gmina Pieniężno – jako jednostka samorządu terytorialnego - była organem prowadzącym trzy szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi oraz zespołu szkolno-przedszkolnego (w skład, którego wchodziła szkoła podstawowa i przedszkole -obie placówki umiejscowione w oddzielnych budynkach w Pieniężnie). W sumie 4 jednostki organizacyjne o różnym stopniu samodzielności.

Szkoła Podstawowa w Pakoszach licząca w sumie 40 uczniów, bez oddziału przedszkolnego i klasy 5. Zajęcia dydaktyczne prowadziło 13 nauczycieli i dodatkowo zatrudnionych było 7 pracowników obsługi w różnym wymiarze zatrudnienia.

Szkoła Podstawowa w Piotrowcu licząca 30 uczniów i 6 przedszkolaków, bez klasy 1 i 4. W trakcie roku, ze względu na rezygnację nauczyciela wychowania przedszkolnego (podyktowaną jego sytuacją życiową) rodzice wychowanków podjęli decyzje o przeniesieniu ich do Przedszkola w Pieniężnie (od 1 marca 2021 r.). W szkole zatrudnionych było 12 nauczycieli i 7 pracowników obsługi w różnym wymiarze zatrudnienia.

Obie szkoły przewidziane do likwidacji. Ze względu na przeciągającą się procedurę likwidacyjną rozpoczęta w 2018 roku (w tym postępowaniu było również przewidziane obniżenie stopnia organizacji Szkoły Podstawowej w Lechowiu) i zakończoną uchycieniem uchwał RM w związku z upłynięciem daty likwidacji, w styczniu 2021 roku Rada Miejska w Pieniężnie podjęła kolejną uchwałę o zamiarze likwidacji tych dwóch szkół.

Szkoła Podstawowa im. Świętego Jana Pawła II w Lechowiu liczyła 47 uczniów i 11 wychowanków przedszkolnych. Zajęcia dydaktyczne prowadziło 13 nauczycieli i było zatrudnionych 7 pracowników niepedagogicznych - obsługi.

Dane ilościowe podane poniżej odnoszą się do września 2020 roku ujęte w SIO (dane do wyliczeń subwencyjnych) i w trakcie roku szkolnego uległy zmianie:

1) w przedszkolu było:

- 5 oddziałów (powyżej 5-ciu godzin),
  - 120 przedszkolaków (34 w tzw. „0” i 83 młodszych; maksymalna ilość miejsc 125; średnio 24 wychowanków na oddział)- na tym samym poziomie co w roku poprzednim,
- a w oddziałach tzw. „zerówkach” w trzech szkołach wiejskich było:

- 2 oddziały (wszystkie 5-cio godzinne),
- 17 przedszkolaków: 6 objętych obowiązkowym rocznym przygotowaniem i 11 młodszych w wieku 3 - 5 lat (maksymalna ilość miejsc 50; średnio 8 wychowanków na oddział)- spadek w stosunku do roku poprzedniego.

W sumie zwiększyła się liczba wychowanków o 2 w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

2) w czterech szkołach podstawowych łącznie było (dane dotyczą klas I - VIII):

- 36 klas szkolnych – spadek w stosunku do poprzedniego roku (w tym 15 oddziałów w szkole miejskiej o średniej liczebności 18 uczniów i 21 klasy w szkołach z terenu wiejskiego o średniej liczebności mniejszej niż 6 uczniów na oddział - w szkołach wiejskich były klasy liczące po dwoje i troje uczniów, spowodowało to tworzenie oddziałów łączonych, które miały tylko część zajęć wspólnych wyznaczonych ustawą),
- 385 uczniów szkół podstawowych - spadek w stosunku do poprzedniego roku o 26 uczniów (co daje średnio w gminie niecałych 11 uczniów na oddział).

Tabela nr 1. Dane zbiorcze z 30.09.2020

Nazwa szkoły	Ilość uczniów	Ilość wychowanków/w tym 6-latków	Ilość klas/oddziałów	Ilość nauczycieli	Średnia liczebność klas szkolnych	Ilość uczniów z niepełnosprawnością
SP Lechowo	47↓	11/5	8 i 1 oddz. przedszkolny	10 pełnozatrud., 3 w niepełnym wymiarze	Poniżej 6 uczniów ↓	3
SP Pakosze	40↓	0/0	7	7 pełnozatrud., 6 w niepełnym wymiarze	Poniżej 6 uczniów ↓	1
SP Piotrowiec	30↓	6/1	6 i 1 oddz. przedszkolny	8 pełnozatrud., 4 niepełnozatr.	5 uczniów ↓	0
SP Pieniężno	268↓	-	15	28 pełnozatrud., 6 w niepełnym wymiarze, dodatkowo 1 na urlopie bezpłatnym	Poniżej 18 uczniów ↓	8
Przedszkole	-	120↑/34	5	7 pełnozatrud. 4 uzupełniających dodatkowo 2 na urlopie zdrowotnym	24 wychow. ↑	1

↑ - wzrost w stosunku do ubiegłego roku szkolnego

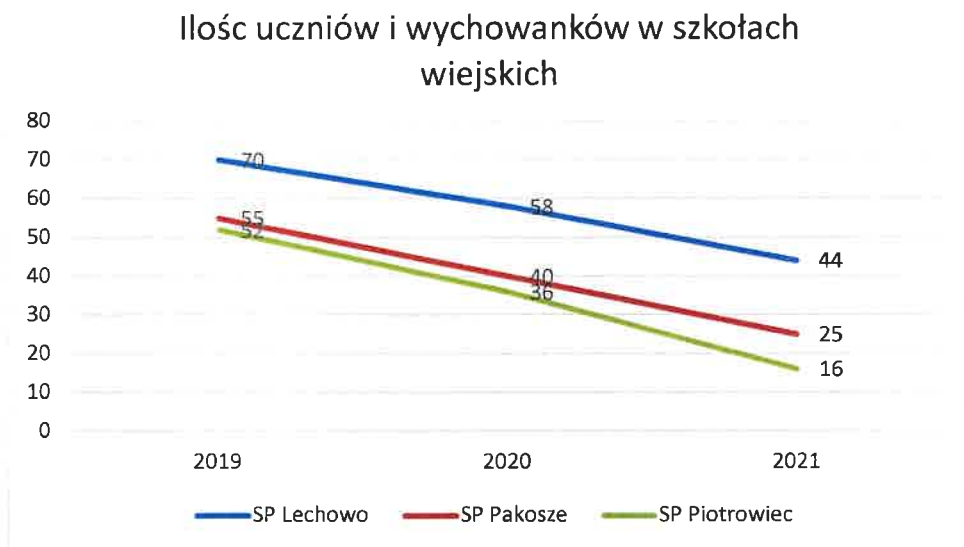
↓ - spadek w stosunku do ubiegłego roku szkolnego

→ - taki sam stan jak w ubiegłym roku szkolnym

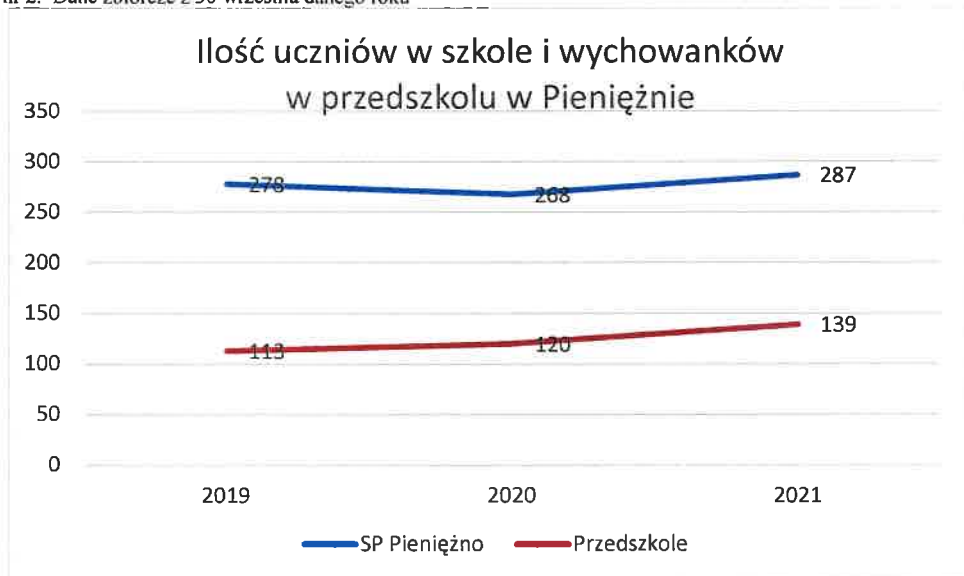
W trakcie roku szkolnego 2020/21 część uczniów ze Szkoły Podstawowej w Pakoszach i Piotrowcu przeniosła się do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pieniężnie (odpowiednio z Pakosz 6 uczniów a z Piotrowca 17).

Zmiany demograficzne w naszej gminie na przestrzeni ostatnich trzech lat prezentują poniższe wykresy:

Wykres nr 1. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

Wykres nr 2. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

Działające szkoły i placówki są jednostkami organizacyjnymi Gminy działającymi w formie jednostek budżetowych, których zasady gospodarki finansowej regulują odrębne przepisy.

Bezpośredni nadzór nad działalnością publicznych szkół i placówek oświatowych pełni Gmina Pieniężno (w sferze utrzymania finansowego) i Kuratorium Oświaty w Olsztynie (w dziedzinie dydaktyki, wychowania i opieki nad dziećmi- między innymi opiniuje arkusze organizacyjne szkół).

Baza lokalowa w szkołach podstawowych i przedszkolu w stosunku do poprzedniego roku szkolnego nie zmieniła się. W budynkach realizowano tylko niezbędne, bieżące remonty.

W związku z pandemią, cały rok szkolny 2020/21 był bardzo trudny biorąc pod uwagę wprowadzania różnego typu nauczania i tak:

- 1 września 2020 r. – wszyscy uczniowie rozpoczęli naukę stacjonarną;
- od 24 października 2020 r. uczniowie klasy IV-VIII szkoły do 16 maja 2021 r. – kształcenie na odległość;
- od 9 listopada 2020 r. do 17 stycznia 2021 r. – klasy I-III szkoły podstawowej przeszły na kształcenie na odległość;
- od 18 stycznia 2021 r. do 28 lutego 2021 r. – klasy I-III szkoły podstawowej powróciły do nauczania stacjonarnego;
- od 1-14 marca br. – klasy I-III były na nauczaniu hybrydowym ,
- 29 marca 2021 r. – 18 kwietnia 2021 r. – zamknięte przedszkola;
- od 3 maja br. klasy I-III szkoły podstawowej wróciły do nauki w trybie stacjonarnym;
- od 17 maja 2021 r. do 30 maja 2021 r. klasy IV-VIII szkoły – nauka w trybie hybrydowym;
- od 31 maja 2021 r. uczniowie powrócili do regularnej nauki stacjonarnej.

Dodatkowo w poszczególnych oddziałach przedszkolnych było wprowadzane zdalne nauczanie w związku z zachorowaniem nauczycieli na COVID-19.

W trakcie roku część uczniów korzystało z wypożyczonego sprzętu komputerowego. W roku 2020/21 szkoły skorzystały ze sprzętu komputerowego zakupionego w ramach programu rządowego Zdalna Szkoła Plus.

3. PODSTAWOWE DECYZJE PRAWNE I STRATEGICZNE

W trakcie roku szkolnego 2018/19 Rada Miejska podjęła decyzję o likwidacji szkół w Pakoszach i Piotrowcu oraz obniżeniu stopnia organizacji do klasy III Szkoły Podstawowej w Lechowiu. Głównym powodem jest ciągły spadek ilości dzieci i powstawanie klas liczących już nawet po 2- 3 uczniów na terenie wiejskim. W szkołach tych wprowadzono łączone oddziały klas II-III, IV-V i VI-VII. Przepisy określają dokładnie, które zajęcia mogą być łączone i w jakim wymiarze (klas I i VIII nie można łączyć z innymi). To ograniczenie powoduje znaczne zwiększenie kosztów utrzymania małych szkół. Porównanie kosztów utrzymania jednego ucznia w roku budżetowym 2020 przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2. Dane zbiorcze dotyczące roku 2020

Nazwa placówki	Roczny koszt utrzymania 1 ucznia	Roczny koszt utrzymania 1 wychowanka*
SP Lechowo z oddział. „0”	28 160	6 722
SP Pakosze	27 857	8 602 <i>(przedszkole funkcjonowało tylko do VIII 2020r.)</i>
SP Piotrowiec z oddział. „0”	38 993	10 119
SP Pieniężno	14 404	-----
Przedszkole	-----	10 095

()* - w oddziałach przedszkolnych w szkołach uwzględnione są tylko wynagrodzenia nauczyciela, w przedszkolu miejskim ujęte dodatkowo są koszty wynagrodzeń obsługi i utrzymania całego budynku przedszkola

Reorganizacja związana z decyzją o likwidacji i zmianie organizacji szkół została negatywnie zaopiniowana przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty, to pociągnęło za sobą kolejne kroki – była skarga do MEN na negatywne postanowienie Kuratora odrzucona przez Ministra a następnie zażalenie do WSA w Warszawie). Wyroki WSA uchylły wszystkie negatywne postanowienia zarówno Ministra jak i Kuratora. Kurator jednak nie ustosunkował się do merytorycznego uzasadnienia wyroku tylko umorzył postępowanie ze względu na nieaktualną już datę likwidacji z uchwały o zamiarze. Należy zauważyć, że główna przesłanka związana z zamiarem likwidacji czyli zmniejszanie się ilość uczniów nadal jest aktualna (co prezentują wykresy nr 1-3)

Porównując liczebność uczniów nie tylko w poszczególnych szkołach ale w całej gminie należy przypuszczać, że w kolejnym roku „oświata” będzie jeszcze bardziej obciążać budżet Gminy ponieważ subwencja zależy tylko od ilości uczniów na terenie całej Gminy.

Wykres nr 3. Dane zbiorcze z 30 września danego roku

4. PROCES NAUCZANIA I WYRÓWNYWANIA SZANS EDUKACYJNYCH

Ósmoklasiści po raz trzeci pisali egzamin z trzech przedmiotów.. W tym roku Centralna Komisja Egzaminacyjna nie uwzględniła w swoim opracowaniu średnich wyników naszych szkół (szkoły liczące poniżej 10 uczniów klas ósmych zostały wyłączone z zestawienia: SP Lechowo 6 uczniów, SP Pakosze 7 uczniów i SP Piotrowiec 6 uczniów))

Tabela nr 3. Średnie wyniki z egzaminów ósmoklasisty w 2021

	Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
Gmina – obszar miejski (SP Pieniężno)	58% [górnym poziom 4]	41% [górnym poziom 4]	56% [środkowy poziom 4]	1 uczeń
Gmina – obszar wiejski	66%	53%	58%	6 uczniów
powiat	58%	40%	56%	46%
województwo	55%	42%	50%	42%
kraj	60%	47%	66%	49%

[ ]*wyniki szkół są podawane w skali 9-cio stopniowej (1-najniższy;2-bardzo niski;3-niski;4-niżej średni;5-średni; 6-wyżej średni; 7-wysoki; 8-bardzo wysoki; 9-najwyższy).

Kolejny rok województwo warmińsko-mazurskie miało najniższy wynik z egzaminu w kraju z matematyki i języka angielskiego. Z języka polskiego było na przedostatnim miejscu z wynikiem o 0,5% lepszym od zachodniopomorskiego.

Uczniowie klas IV – VIII, wyróżniający się w nauce, otrzymali świadectwa z wyróżnieniem (średnia z wszystkich przedmiotów nie niższa niż 4,75 oraz wzorowe zachowanie). Najwyższą średnią miał uczeń klasy VII Szkoły Podstawowej w Pieniężnie -5,87.

Tabela nr 4. Ilość uczniów, którzy otrzymali świadectwo z wyróżnieniem w roku 2020/21

Nazwa szkoły	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
SP Lechowo	3	2	1	2	3
SP Pakosze	6	X	2	0	2
SP Piotrowiec	X	1	2	1	1
SP Pieniężno	15	1	24	9	6
Razem	24	4	29	12	12

Jak co roku, przyznano Nagrodę Burmistrza absolwentów: 4. ze Szkoły Podstawowej w Pieniężnie, 3. ze Szkoły Podstawowej w Lechowie i 1. ze Szkoły Podstawowej w Pakoszach – jest to najwyższe wyróżnienie uczniów kończących naukę w szkole podstawowej.

Uczniowie, w trakcie roku, mieli ograniczoną możliwość korzystać z różnego typu zajęć oferowanych przez szkoły (w formie zajęć rozwijających, wyrównawczych, sportowych, warsztatów czy też konsultacji). Ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzenie nauczania zdalnego w początkowym okresie zajęcia dodatkowe zostały zawieszono (decyzja MEiN).

Konkursy w jakich mogły brać udział były głównie w formie zdalnej, ewentualnie były przeprowadzane w szkole.

W konkursach kuratorskich (najważniejszych dla ucznia ponieważ laureaci są zwolnieni z części egzaminu) tytuł laureata j. niemieckiego zdobył uczeń Szkoły Podstawowej w Lechowie a języka polskiego uczeń Szkoły Podstawowej w Pieniężnie.

Do czasu wprowadzenia nauczania zdalnego uczniowie brali udział w różnych konkursach, zawodach i wycieczkach.

- Szkoła Podstawowa w Lechowie- brała udział w Mistrzostwach województwa piłki siatkowej, które (ze względu na pandemię) zakończyły się na poziomie powiatowym -wygrane przez uczniów z Lechowa. Dodatkowo szkoła zorganizowała wycieczkę turystyczno-krajoznawczą do Trójmiasta.

- Szkoła w Pakoszach zorganizowała m.in. wyjazdy na basen do Dobrego Miasta, na Termy Warmińskie, do muzeum ginących rzemiosł w Sępach.

- Szkoła Podstawowa w Piotrowcu zorganizowała jedną wycieczkę szkolną i brała udział w Gminnym Pikniku Rodzinnym w Pieniężnie.

- Szkoła Podstawowa w Pieniężnie zorganizowała 26 imprez grupowych (i 9 wycieczek typowo klasowych), w tym wyjazdy do kina, na pływalnie, na dni otwarte szkół ponadpodstawowych.

W sumie, mimo dość długiego okresu oderwania uczniów od szkoły i restrykcji w związku z pandemią, szkołom udało się zorganizować trochę zajęć pozalekcyjnych.

Promocja uczniów, we wszystkich szkołach w gminie, była niższa niż w poprzednich latach i kształtowała się w każdej na poziomie 93%.

5. FINANSOWANIE OŚWIATY

Finansowanie szkół podstawowych jest częściowo refundowane przez państwo w formie subwencji oświatowej i różnych dotacji. Pozostałe zadania (takie jak dowożenie uczniów do szkół, zajęcia rozwijające, wyrównawcze i sportowe) realizowane są tylko z dochodów własnych gminy.

Zasadniczym czynnikiem kształtującym wysokość subwencji oświatowej jest liczba uczniów w poszczególnych typach szkół i placówek, a ponadto struktura zatrudnienia nauczycieli. Szczegółowe zasady naliczania subwencji oświatowej określone są corocznie w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki.

W roku 2020 subwencja oświatowa dla Gminy Pieniężno była na poziomie **5 171 605** (plan), a na rok 2021 - **5 098 207** (plan), co na rok szkolny **2020/21** daje proporcjonalnie kwotę **5 122 673** zł.

W roku budżetowym 2020 wydzielono z subwencji oświatowej środki na kształcenie specjalne w wysokości 449 991 zł, a w 2021 – 519 476 zł., co w roku szkolnym 2019/20 dało kwotę około 496 tys. zł. Były one przeznaczone na wydatki ściśle związane z realizacją zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ujęte w subwencji oświatowej.

Dodatkowo gmina wydatkowała środki (poza subwencją oświatową) na inne zadania związane z prowadzeniem szkół. Część z nich pochodziła ze środków państwa w formie dotacji, a część z dochodów własnych.

Zadania dotowane przez państwo w formie różnych programów rządowych w roku szkolnym 2020/21:

- dotacja przedszkolna (na prowadzenie przedszkoli i oddziałów przedszkolnych)– około **144 378 zł** (147 762 zł - plan 2020 r., *który zostanie zmniejszony o około 4 tys. zł ze względu na zmniejszenie się ilości wychowanków w 2020 roku w stosunku do roku 2019 i 142 687 zł - na 2021 r.*),
- darmowe podręczniki, materiały edukacyjne, do nauki języka obcego i ćwiczeń– **47 565 zł** (w 2020 r.),
- zwiększenie subwencji jako zwrot części odpraw nauczycielskich (z rezerwy oświatowej) – na kwotę **13 tys. zł**
- zdalna szkoła plus– wyposażenie szkół i uczniów w komputery na kwotę około **55 tys. zł.**
- wyposażenie pracowni szkolnych – w ramach subwencji dostała Szkoła Podstawowa w Lechowie **75 tys. zł**
- stypendia socjalne – wydano 210 decyzji o przyznaniu stypendium uczniom szkół różnego typu (zadanie wymagało wkładu własnego w wysokości 20%).

W roku 2021 Gmina wypłaciła jednorazowy dodatek wyrównujący na każdym poziomie zawodowym nauczyciela w wysokości około 195 tys. zł. Był to wynik ministerialnego zakazu realizacji zajęć dodatkowych, co pociągnęło za sobą niższe zarobki u każdego nauczyciela (nie były realizowane godziny ponadwymiarowe).

Inne zadania, które realizowała Gmina w ramach zadań oświatowych to:

- pomoc w formie dożywiania w szkołach (we współpracy z MOPS-em)
- dowożenie uczniów do szkół gminnych – koszt w roku szkolnym 2020/21 - **307 tys. zł** oraz dodatkowo dowóz 6 uczniów niepełnosprawnych do szkół spoza gminy - koszt **92 tys. zł**. Ze względu na pracę szkół w systemie zdalnym koszty dowożenia były niższe niż w poprzednich latach.

W roku szkolnym 2020/2021 szkoły, na odpowiednich etapach edukacji, na realizację swoich statutowych zadań wydatkowały następujące kwoty:

- przedszkola i oddziały „0” w szkołach wiejskich **1 515 513 zł** (z czego około **144 tys. zł** dotacji przedszkolnej i **227 tys. zł** subwencji oraz prawie **1,2 mln zł** środków własnych),
- szkoły podstawowe bez „0” – **7 577 746 zł** (w tym subwencja **4,9** zł + środki własne **ponad 2,6 mln zł**)

Podsumowując, koszty prowadzenia szkół i przedszkoli w naszej gminie to kwota **ponad 9 mln zł**, przy czym, po zminusowaniu subwencji i dotacji, na prowadzenie ich Gmina musiała dołożyć z dochodów własnych kwotę na poziomie **3,7 mln zł**. Kwota ta zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 700 tys. zł. (mimo, że szkoły w Pakoszach i Piotrowcu zmniejszyły ilość oddziałów – nie było naboru do kl. I i oddziału przedszkolnego w Pakoszach).

Do w/w kosztów należy dodać wydatki związane z wykonaniem innych zadań, ściśle związanych z funkcjonowaniem szkół a nieobjętych refundacją (np. zapewnienie dowozu uczniów do szkół, dopłatę do stypendiów w wysokości 20%, itp.), a zatem koszty tych zadań są też pokrywane z dochodów własnych gminy (bez subwencji i dotacji). Te zadania zwiększają dodatkowo obciążenie gminy z tytułu wykonywania zadań, ogólnie zwanych oświatowymi.

Opracowała: *Teresa Krysiuk*

samodzielne stanowisko ds. oświaty

T. Krysiuk